

Nr 50.

Av herr **Nylander m. fl.**, *angående förhöjning av anslaget till den industriella standardiseringsverksamheten.*

Under punkt 10 D 16 i årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till uppehållet av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag av 30,000 kronor. Av motiveringen framgår, att ytterligare understöd för samma ändamål skall anvisas ur manufakturförlagslånefondens räntemedel. Föredragande departementschefen har tillkännagivit, att han i sinom tid komme att hos Kungl. Maj:t upptaga frågan om storleken av det belopp, som efter närmare omprövning finnes kunna för ändamålet disponeras ur fonden.

Standardiseringskommissionens ansökan om statsanslag avsåg ett belopp av 67,000 kronor. I sitt utlåtande den 28 september 1925 över kommissionens framställning har kommerskollegium för sin del beräknat anslagsbehovet till sammanlagt 53,000 kronor, varvid kommerskollegium förutsatt, att bidrag av statsmedel till resor i utlandet borde beviljas i varje särskilt fall att utgå ur manufakturförlagslånefonden. Vidare förutsatte kommerskollegium, att av det beräknade anslaget ett belopp av 5,000 kronor, vilket utgör hälften av det för standardisering på jordbruksområdet ifrågasatta anslaget, skulle utgå under nionde huvudtiteln, av resterande 48,000 kronor kunde, enligt vad kommerskollegium uttalat, ett belopp av högst 15,000 kronor tagas från manufakturförlagslånefonden.

Då nu Kungl. Maj:ts anslagsäskande under tionde huvudtiteln har inskränkts till ett belopp av 30,000 kronor och då något anslag icke — såsom kommerskollegium avsett — blivit upptaget under nionde huvudtiteln, innebär Kungl. Maj:ts förslag i själva verket, att understödet till standardiseringen under nästa budgetår skulle stanna vid ett sammanlagt belopp av 45,000 kronor. Även om det kan tänkas, att bidraget ur manufakturförlagslånefonden kan höjas utöver det av kommerskollegium angivna beloppet av 15,000 kronor, är det emellertid, med hänsyn till den hårda belastningen av nämnda fond, likväl icke troligt, att höjningen kan bliva så stor att det sammanlagda understödet ens tillnärmelsevis kommer att uppgå till det av kommissionen begärda beloppet 67,000 kronor.

Det torde då böra göras till föremål för granskning, huruvida de gjorda

avprutningarna kunna anses tillrädliga. Vad som därvid särskilt faller i ögonen är, att nedprutningen synes medföra, att intet anslag skulle bliva övrigt för stödjande av standardiseringsarbeten inom andra industrier än maskin- och elektroindustrierna samt på jordbruksmaskinområdet. För dessa övriga standardiseringsarbeten har kommissionen begärt 10,000 kronor. Kommissionen har på denna punkt omnämnt tegel samt vidare uttalat, att standardiseringsarbeten påbörjats eller planerats på åtskilliga andra områden, men att de hittills icke kunnat komma till utförande av brist på medel. För den händelse kommissionen ägde möjlighet lämna ett om ock ringa ekonomiskt bidrag skulle, enligt kommissionens förmenande, respektive intresserade kretsar i många fall med större kraft gripa sig an med föreliggande standardiseringsspörsmål. Kommissionen gör gällande, att det är ett för hela vårt näringsliv vitalt intresse, att en allmän uppräckning i nu förevarande avseende äger rum, och anser fullt motiverat, att staten genom en relativt ringa ekonomisk uppoffring i sin mån bidrager till åstadkommande på angivet sätt av större effektivitet inom produktionen i allmänhet.

Kommerskollegium har i nu förevarande avseende uttalat, att en viss hänsyn torde böra tagas till uppgiftens art och till att krav på nya omedelbara åtgärder i standardiseringssyfte med den snabba utvecklingen på området icke alltid lämpligen kunna undanskjutas. För sådana fall syntes kommissionen böra till sitt förfogande äga ett visst icke alltför knappt tillmätt belopp. Kommerskollegium har för sin del förordat ett anslag av 5,000 kronor för detta ändamål.

Betydelsen av att medel anvisas till stödjande av nya uppslag till standardisering synes i själva verket vara så väsentlig, att riksdagen torde böra skänka särskilt beaktande häråt. Enligt vad vi inhämtat från standardiseringskommissionen föreligga flera dylika arbeten redan påbörjade, vilkas utförande skulle i avsevärd mån underlättas om åtminstone några medel funnes disponibla för ändamålet. Nämnas må standardisering av filar, av kokspislar, av pappersformat, av rör och rördelar, av träkolningsbiprodukter, av drivremmar m. fl. I dagarna har enligt vad som kommit till vår kännedom en av Sveriges varvsindustrieförening tillsatt standardkommitté ingått till kommissionen med begäran om dess medverkan för standardisering inom varvsindustrien samt om ekonomiskt bidrag härför. Att överhuvudtaget ett rikt och omfattande arbetsfält föreligger för standardiseringsverksamheten belyses på ett överskådligt sätt av den av standardiseringskommissionen av trycket utgivna årsredogörelsen för 1924.

Då såsom ovan uttalats det knappast lärer kunna förväntas, att det i utsikt ställda anslaget ur manufakturförslagslånefonden blir så stort, att icke det sammanlagda anslagsbeloppet väsentligen kommer att understiga det av kommissionen begärda beloppet, synes kunna befaras att, därest icke anslaget å riksstaten höjes utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, det icke heller för nästkommande budgetår skall bliva några medel disponibla för dylika

standardiseringsarbeten, som efter hand upptagas på skilda områden. Ätminstone synes det av Kungl. Maj:t äskade anslaget böra ökas med det av kommerskollegium för ändamålet beräknade beloppet av 5,000 kronor och alltså höjas till 35,000 kronor.

På grund av vad ovan anförts få vi hemställa att anslaget till uppehållande av standardiseringsverksamheten under budgetåret 1926—1927 må fastställas till 35,000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1926.

Erik Nylander.

Erik Bernström.

Arvid Lindman.

Edv. Johanson,
Stockholm.

Eric Björnberg.

Georg Andrén.
